

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Agenția Proprietății Publice,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea SRL „Solomon Construct Imobil” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,

împotriva încheierii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost aplicată Agenției Proprietății Publice amenda în mărime de 100 unități convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 23 iulie 2021,

c o n s t a t ă:

La 23 martie 2022, SRL „Solomon Construct Imobil” s-a adresat în instanță cu cerere prin care a solicitat inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021.

În susținerea cererii a menționat că potrivit hotărârii judecătorești irevocabile a fost anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019, fiind obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517.219 și a documentelor anexate, conform legii.

La 12 aprilie 2022, în temeiul art. 53 Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul, prin intermediul poștei electronice, despre cererea creditorului depusă, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii judecătorești.

La 22 aprilie 2022, Agenția Proprietății Publice și-a expus opinia pe marginea cererii cu privire la inițierea procedurii de executare invocând că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, Agenția Proprietății Publice este obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral 0100517.219 și a documentelor anexate la acesta doar în cazul în care acestea

corespund rigorilor de fond și formă, stabilite de prevederile actelor normative în materia respectivă.

În acest sens a explicat că, regulile de perfectare a documentelor rezultate în urma efectuării lucrărilor cadastrale, inclusiv a actului de stabilire a hotarelor unui teren, se conțin în Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 și în Instrucțiunea cu privire la conținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile aprobat prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 71 din 04.08.2017. Astfel, în cazul în care creditorul va prezenta spre avizare actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral 0100517.219 și a anexelor la acesta, perfectate cu abateri de la prevederile instrucțiunilor nominalizate, Agenția Proprietății Publice, nu poate avea obligația de a le aviza.

La 27 aprilie 2022, prin poștă electronică, Curtea de Apel Chișinău a notificat creditorul opinia debitorului, care la 05 mai 2022, a depus obiecții pe marginea acesteia comunicând că, potrivit răspunsului din 19 septembrie 2019, declarat ilegal prin hotărâre irevocabilă, se constată, că s-a respins solicitarea nr. 40/06-19 din 25 iunie 2019 și nr. 02/09-19 din 04 septembrie 2019 cu privire la avizarea actului privind stabilirea hotarelor terenului nr. cadastral 0100517.219 și documentelor anexate acestuia. Însă, conform cererii nr. 40/06-19 din 25 iunie 2019, se constată, că SRL „Solomon Construct Imobil” a anexat la cerere 2 seturi de acte în original printre care actul de constatare pe teren din 04 februarie 2019, actul de stabilire a hotarelor terenului din 04 februarie 2019, schema de stabilire a hotarelor terenului, planul geometric a bunului imobil cu nr. cadastral 0100517.219, planul geometric a bunului imobil cu nr. cadastral 0100517.101. Cererea respectivă a fost recepționată de către Agenția Proprietății Publice și înregistrată, fapt confirmat prin sigila de recepție care confirmă recepția acesteia la 02 iulie 2019, fiindu-i atribuit număr de înregistrare nr. 5581. Or, anume actele prezentate în conformitate cu dispozițiile imperative au fost neglijate și respinse ilicit de către debitor prin răspunsul din 19 septembrie 2019.

La 11 mai 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat aceste obiecții debitorului, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la obiecțiile creditorului, însă la 23 mai 2022, debitorul Agenția Proprietății Publice, a depus cerere privind prelungirea termenului de expunere a opiniei pe marginea cererii privind inițierea procedurii de executare.

La 26 mai 2022, SRL „Solomon Construct Imobil” a depus cerere privind aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă Agenției Proprietății Publice.

La 27 mai 2022, Agenția Proprietății Publice, a depus opinia asupra cererii creditorului cu privire la executarea actului judecătoresc, prin care a reiterat opinia depusă la 22 aprilie 2022.

La 07 iunie 2022, SRL „Solomon Construct Imobil”, a depus cerere prin care a solicitat aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judiciar

din 23 iulie 2021, care se va încadra în norma art. 249, 253 din Codul administrativ, iar în caz de neexecutare, dispunerea aplicării dispoziției art. din 255 din Codul administrativ, prin avizarea actului de către instanța de judecată.

La 17 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul, prin intermediul poștei electronice, despre cererea creditorului privind aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judecătoresc, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la cererea creditorului.

La 24 iunie 2022, SRL „Solomon Construct Imobil” a depus cerere prin care a invocat că, debitorul nu poate fi îndreptățit în neexecutarea unui act judiciar cu caracter irevocabil prin atitudinea/dezacordul acestuia în raport cu actul judiciar emis la 23 iulie 2021, ori debitorul la etapa procedurii de executare are o obligație certă expusă direct nemijlocit în partea dispozitivă a hotărârii din 23 iulie 2021 și care urmează a fi executat integral fără interpretări și expuneri de opinie în termenul stabilit, iar neexecutarea actului judiciar este condiționată de aplicarea sancțiunilor stabilite de Codul administrativ.

Prin încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost aplicată Agenției Proprietății Publice amenda în mărime de 100 unități convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din 23 iulie 2021.

La 17 martie 2023, Agenția Proprietății Publice a declarat recurs împotriva încheierii din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului a indicat că, dispozitivul hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, prevede obligația Agenției Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului și documentelor anexate, conform legii. Astfel, instituția este obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor a terenului și a documentelor, doar în cazul în care acestea corespund rigorilor de fond și formă, stabilite de prevederile actelor normative în materia respectivă. Cadrul normativ în acest sens este Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren. Iar, în cazul în care SRL „Solomon Construct Imobil” va prezenta spre avizare actul de stabilire a hotarelor terenului și anexelor cu abateri de la cadrul normativ, debitorul nu poate avea obligația de a le aviza.

Recurenta a concluzionat că încheierea contestată instigă Agenția Proprietății Publice de a întreprinde unele acțiuni care sunt contrare atât actului judecătoresc supus executării, cât și cadrului normativ existent. Totodată, a menționat că avizarea actelor respective va diminua terenul din domeniul public, deși legea stabilește expres dreptul exclusiv al Guvernului de a trece bunurile statului dintr-un domeniul în altul.

În conformitate cu art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 27 februarie 2023, a notificat încheierea Agenției Proprietății Publica, prin poștă electronică, la 16 martie 2023, astfel recursul din 17 martie 2023 a fost depus, în termenul prevăzut la art.249 din Codul administrativ.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, anterior, SRL „Solomon Construct Imobil” s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Proprietății Publice cu privire la anularea răspunsului Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și obligarea de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517.219.

În acea acțiune, SRL „Solomon Construct Imobil” a indicat că deține în proprietate un teren însă nu poate dispune de el din culpa unor erori la nivel de înregistrare a modificărilor și transmitere a informațiilor corecte de către Serviciul Cadastral teritorial Chișinău.

În cadrul examinării cauzei, reprezentantul Agenției Proprietății Publice a declarat că în urma analizei datelor grafice se constată că terenul ce aparține SRL „Solomon Construct Imobil” se suprapune cu un alt teren din proprietatea statului, domeniul public, iar domeniul public este inalienabil, insesizabil și imprescriptibil, în special, nu pot fi supuse executării silite.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021 acțiunea în contencios administrativ a fost admisă, fiind anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și *obligată* Agenția Proprietății Publice *de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului* cu numărul cadastral 0100517.219 *și a documentelor anexate*, conform legii.

Instanța de recurs constată că, hotărârea judecătorească suspusă executării impune Agenția Proprietății Publice la acțiunea de a aviza actul de stabilire a hotarelor și documentelor anexate, însă specifică că această acțiune trebuie să fie în limitele cadrului legal.

La caz, Completul de judecată reține prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și cadastru nr. 70 din 04 august 2017, în special, pct. 25¹, potrivit căruia *dacă* terenul (pentru care se stabilesc hotarele) are hotar comun cu terenul proprietate publică, înregistrat în cadrul lucrărilor de delimitare și hotarul nou-stabilit *nu generează suprapuneri grafice, coordonarea acestui hotar cu autoritatea publică ce administrează terenul proprietate publică adiacent nu este necesară*.

Potrivit materialelor cauzei, actul de stabilire a hotarelor terenului și documentele anexate la acesta (actul de constatare pe teren, schema de stabilire a

hotarelor, planul geometric al terenurilor – prezentate de către SRL „Solomon Construct Imobil” anterior spre avizare), atestă că planul cadastral nu corespunde cu amplasarea reală, necorespunderea se datorează suprapunerii terenurilor, respectiv în mod evident aceste acte nu pot fi avizate de către Agenția Proprietății Publice în felul în care au fost prezentate (f.d. 53-58).

Reieșind din textul dispozitivului hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, potrivit căreia: *„a fost obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517.219 și a documentelor anexate, conform legii”*, nu rezultă ideea că, Agenția Proprietății Publice urmează să avizeze actele în varianta propusă de SRL „Solomon Construct Imobil”, ci actele care corespund rigorilor legii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție denotă faptul că instanța de judecată specializată pentru executarea hotărârilor, urma să respecte principiul proporționalității măsurilor de executare, or măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl au și să fie selectate în așa fel încât să afecteze la minimum individul și societatea.

În acest sens, instanța de judecată specializată pentru executarea hotărârilor, studiind opiniile și propunerile părților, trebuia să raporteze obiectul hotărârii supuse executării, în speță actele supuse avizării, la cadrul legal aplicabil stabilirii hotarelor de terenuri. Or, prin hotărârea irevocabilă supusă executării, instanța, în limitele temeiului principal al acțiunii – dreptului de proprietate, a obligat avizarea actelor care să corespundă legislației în vigoare la momentul demarării procedurii administrative.

Toate cele constatate conturează concluzia că, instanța de judecată specializată pentru executarea hotărârilor, la emiterea încheierii recurate și sancționând Agenția Proprietății Publice pentru neexecutarea hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a examinat superficial cauza și a emis o soluție pripită.

După cum a fost menționat supra, instanța urma să supună unei analize complexe conținutul dispozitivului hotărârii supuse executării, constatările din încheierea aceleiași instanțe din 10 noiembrie 2022 la soluționarea cererii de explicare a hotărârii, actele propuse de creditor spre avizare, fără a se limita la constatări formaliste, și să decidă asupra modalității și proporționalității măsurilor de executare întreprinse.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu neagă dreptul unei persoane, care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, la executarea acesteia, însă măsurile de executare trebuie să fie încadrate în limitele legale și să nu acorde posibilitate creditorului să primească mai mult sau în alt mod decât i-a fost acordat printr-o hotărâre irevocabilă

Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Totuși, aceasta nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esența

dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenției (a se vedea Immobiliare Saffi v. Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V).

Astfel, instanța de recurs atestă că măsurile întreprinse de către instanța specializată în executarea hotărârilor au fost ineficiente și formaliste, încât s-au soldat cu aplicarea neîntemeiată a amenzii Agenției Proprietății Publice, pentru neîntreprinderea măsurilor pentru executarea hotărârii irevocabile.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este neîntemeiată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și a anula încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Agenția Proprietății Publice.

Se anulează încheierea din 27 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea SRL „Solomon Construct Imobil” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești și se restituie cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă